

116

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 27 kwietnia 1964 r.

w sprawie spedycji krajowej.

Na podstawie art. 25 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o transporcie drogowym i spedycji krajowej (Dz. U. Nr 53, poz. 297) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Zasady i zakres prowadzenia spedycji krajowej.

§ 1. 1. Z usług spedycji publicznej może korzystać każdy na równych warunkach.

2. Do spedycji publicznej należy:

- 1) wybór odpowiedniego gospodarczo uzasadnionego sposobu wykonywania przewozu przesyłek w granicach otrzymanego zlecenia;
- 2) organizowanie i wykonywanie we współdziałaniu z jednostkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, z państwowymi przedsiębiorstwami publicznego i branżowego transportu drogowego oraz z pań-

stwowymi przedsiębiorstwami żeglugi śródlądowej i lotnictwa cywilnego czynności związanych z przewozem przesyłek w różnych rodzajach transportu, jak również z pracami ładunkowymi w powyższym zakresie;

- 3) organizowanie i wykonywanie czynności związanych z regularnym przewozem drogowym przesyłek oraz z przewozem wykonywanym w ramach wykorzystania próżnych przebiegów ciężarowych pojazdów samochodowych;
- 4) organizowanie i wykonywanie czynności związanych z przewozem przesyłek przekraczających dopuszczalne wymiary lub ciężar;
- 5) organizowanie i wykonywanie czynności związanych z przeprowadzką;
- 6) świadczenie usług spedycyjnych, a w szczególności:
  - a) wykonywanie czynności związanych z przygotowaniem i nadaniem przesyłki do przewozu oraz nadanie przesyłki do przewozu,

- b) czuwanie nad przebiegiem przewozu przesyłki,
- c) wykonywanie czynności konwojowania,
- d) odebranie przesyłki od przewoźnika na zlecenie nadawcy lub odbiorcy i dostarczenie jej do odbiorcy, lub do miejsca nadania do przewozu,
- e) sporządzanie protokołu w razie zaginięcia lub uszkodzenia przesyłki,
- f) prowadzenie składowania przesyłek,
- g) wykonywanie usług w zakresie prac ładunkowych,
- h) prowadzenie inkasa należności.

§ 2. 1. Spedycja branżowa obejmuje wykonywanie czynności i usług spedycyjnych tylko w stosunku do jednostek tej branży, na której rzecz jednostka świadcząca usługi spedycyjne prowadzi branżowy transport drogowy, a w przypadku przewidzianym w § 12 — także w stosunku do jednostek innych branż, określonych w zezwoleniu.

2. Do spedycji branżowej należy:

- 1) wykonywanie czynności i usług wymienionych w § 1 ust. 2 pkt 1 i 6;
- 2) współdziałanie w wykonywaniu czynności wymienionych w § 1 ust. 2 pkt 2;
- 3) organizowanie i wykonywanie czynności określonych w § 1 ust. 2 pkt 4, jeżeli zakres prowadzonego transportu tego wymaga.

§ 3. Nie są spedycją branżową usługi określone w § 1 ust. 2 pkt 6, świadczone niezarobkowo lub wykonywane w związku z dostawą do domu przedmiotów handlu przez ich dostawców.

§ 4. Prowadzenie spedycji krajowej wymaga uprzedniego uzyskania zezwolenia.

Rozdział 2.

Warunki prowadzenia spedycji krajowej.

§ 5. 1. Spedycja publiczna może być prowadzona przez:

- 1) utworzone przez Ministra Komunikacji państwowe przedsiębiorstwa spedycji krajowej;
- 2) państwowe przedsiębiorstwa publicznego transportu drogowego.

2. Spółdzielnie pracy transportowej oraz spółdzielnie pracy przeładunkowej i przeładunkowo-spedycyjne mogą prowadzić spedycję publiczną w zakresie wymienionym w § 1 ust. 2 pkt 5 i pkt 6.

3. Spedycję publiczną mogą prowadzić również osoby fizyczne, samoistnie lub łącznie z publicznym transportem drogowym, tylko w zakresie czynności wymienionych w § 1 ust. 2 pkt 5; nie jest spedycją publiczną wykonywanie przez osoby fizyczne, prowadzące publiczny transport drogowy, prac ładunkowych w stosunku do przesyłek przewożonych przez te osoby.

§ 6. Spedycja branżowa może być prowadzona przez:

- 1) państwowe przedsiębiorstwa branżowego transportu drogowego;
- 2) spółdzielnie pracy transportowej, prowadzące branżowy transport drogowy;
- 3) państwowe przedsiębiorstwa lub spółdzielnie — inne niż transportowe, posiadające zakłady lub bazy transportowe i prowadzące branżowy transport drogowy.

§ 7. 1. Państwowe przedsiębiorstwa i spółdzielnie wymienione w § 5 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz w § 6 mogą uzyskać zezwolenie na prowadzenie spedycji publicznej lub branżowej, jeżeli zatrudniają pracowników posiadających przygotowanie fachowe w zakresie czynności i usług spedycyjnych oraz posiadają urządzenia niezbędne do wykonywania czynności i usług spedycyjnych, na jakie ma być wydane zezwolenie.

2. Osoba fizyczna (§ 5 ust. 3) może uzyskać zezwolenie na prowadzenie spedycji publicznej, jeżeli:

- 1) nie była karana za przestępstwo popełnione z chęci zysku;

- 2) posiada znajomość języka polskiego oraz kwalifikacje zawodowe do prowadzenia spedycji, które potwierdzi wojewódzka organizacja branżowa właściwa w zakresie transportu;
  - 3) dysponuje urządzeniami niezbędnymi do wykonywania czynności i usług spedycyjnych, na jakie ma być wydane zezwolenie, oraz odpowiednim stałym pomieszczeniem biurowym,
  - 4) wpłaci do Narodowego Banku Polskiego na rachunek depozytowy organu właściwego do udzielania zezwoleń na zabezpieczenie należności z tytułu wynagrodzenia szkód i strat, jakie mogłyby przysługiwać osobom korzystającym z usług spedycyjnych, kaucję pieniężną w wysokości 5% zadeklarowanego obrotu rocznego, korygowanego następnie wymiarem podatku obrotowego.
3. Po zaprzestaniu prowadzenia spedycji kaucja (ust. 2 pkt 4) lub jej część pozostała po pokryciu należności, na których zabezpieczenie kaucja służy, podlega zwrotowi.

Rozdział 3.

Zasady udzielania i cofania zezwoleń na prowadzenie spedycji krajowej.

§ 8. 1. Zezwolenia na prowadzenie spedycji krajowej przez państwowe przedsiębiorstwa transportowe udziela i cofa Minister Komunikacji.

2. Zezwolenia na prowadzenie spedycji krajowej przez inne jednostki (osoby) niż określone w ust. 1 udziela i cofa organ do spraw komunikacji prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) właściwej ze względu na obszar, na którym ma być prowadzona spedycja.

3. Jeżeli zezwolenie na prowadzenie spedycji krajowej ma być wydane na obszar przekraczający granicę właściwości terenowej organu udzielającego zezwolenia (ust. 2), organ ten może wydać zezwolenie w uzgodnieniu z właściwymi terenowo dla obszarów przekraczających granice jego właściwości terenowej organami do spraw komunikacji prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 9. W razie gdy państwowa spedycja publiczna nie może w pełni zaspokoić istniejących na danym obszarze potrzeb w zakresie określonego rodzaju usług spedycyjnych, zezwolenie na prowadzenie spedycji publicznej może być udzielone spółdzielniom pracy transportowej, a w następnej kolejności osobom fizycznym, z zachowaniem przepisów § 5 ust. 2 i 3.

§ 10. 1. Zezwolenie na prowadzenie spedycji krajowej powinno określać rodzaj i zakres czynności i usług spedycyjnych oraz obszar ich wykonywania; zezwolenie może być ograniczone do niektórych rodzajów czynności lub usług spedycyjnych.

2. W zezwoleniu powinna być wymieniona siedziba jednostki organizacyjnej (osoby) prowadzącej spedycję oraz siedziby posiadanych przez jednostkę organizacyjną oddziałów i agencji terenowych; siedziby te powinny znajdować się w granicach obszaru, na którym jednostka (osoba) uprawniona jest do prowadzenia spedycji.

3. Zezwolenie na prowadzenie spedycji krajowej na określonym obszarze uprawnia do wykonywania czynności i świadczenia usług spedycyjnych w stosunku do przesyłek, których miejsce nadania do przewozu lub miejsce odbioru znajduje się w granicach tego obszaru.

§ 11. 1. Zezwolenie na prowadzenie spedycji krajowej może być udzielone na obszar:

- 1) powiatu lub miasta stanowiącego powiat miejski;
- 2) miasta stanowiącego powiat miejski łącznie z sąsiadującym z nim powiatem;

- 3) kilku powiatów, leżących w granicach jednego województwa;
- 4) kilku miast stanowiących powiaty miejskie i leżących w granicach jednego województwa, łącznie z sąsiadującymi z nimi powiatami lub bez tych powiatów;
- 5) województwa lub miasta wyłączonego z województwa;
- 6) miasta wyłączonego z województwa łącznie z obszarem województwa, z którego zostało wyłączone, lub łącznie z częścią tego województwa (jednym lub kilkoma powiatami);
- 7) całego kraju.

2. Zezwolenie na prowadzenie spedycji publicznej przez osoby fizyczne może być udzielone tylko na obszar:

- 1) powiatu;
- 2) miasta stanowiącego powiat miejski;
- 3) miasta stanowiącego powiat miejski łącznie z obszarem sąsiadującego z nim powiatu;
- 4) miasta wyłączonego z województwa.

§ 12. Rozszerzenie zakresu spedycji branżowej poza obsługiwana branżę może nastąpić tylko wtedy, gdy na określonym terenie nie działa państwowa lub spółdzielcza spedycja publiczna lub świadczone przez nie usługi nie zaspokajają potrzeb terenu w zakresie określonego rodzaju usług.

§ 13. Zezwolenie na prowadzenie spedycji krajowej wydaje się na czas nie ograniczony.

§ 14. Zezwoleniem na prowadzenie spedycji przez państwowe przedsiębiorstwo spedycji krajowej (§ 5 ust. 1 pkt 1) jest zarządzenie Ministra Komunikacji o utworzeniu przedsiębiorstwa.

§ 15. Jednostka (osoba), która uzyskała zezwolenie na prowadzenie spedycji krajowej, ma obowiązek:

- 1) przestrzegać zakresu i obszaru wykonywania czynności i usług spedycyjnych określonych w zezwoleniu oraz obowiązujących przepisów i taryf;
- 2) dostarczać na żądanie organu, który zezwolenia udzielił, wszystkich danych dotyczących prowadzonej działalności spedycyjnej;
- 3) zawiadomić organ, który zezwolenia udzielił, o każdej zmianie swego adresu (siedziby) oraz o takich zmianach dotyczących oddziałów i agencji terenowych;
- 4) zawiadomić organ, który zezwolenia udzielił, o zamiarze zaniechania prowadzenia spedycji eo, najmniej na jeden miesiąc przed dniem zaniechania, z wyjątkiem przypadków, gdy zaniechanie następuje z przyczyn niezależnych od posiadacza zezwolenia;
- 5) zwrócić niezwłocznie zezwolenie organowi, który zezwolenia udzielił, w razie zaniechania prowadzenia spedycji lub w razie cofnięcia zezwolenia.

§ 16. 1. Zezwolenie na prowadzenie spedycji krajowej może być cofnięte w razie zmiany okoliczności lub warunków uzasadniających zezwolenie.

2. Jednostce innej niż państwowe przedsiębiorstwo transportowe zezwolenie może być cofnięte ponadto w razie:

- 1) przekroczenia określonego w zezwoleniu zakresu i obszaru działalności spedycyjnej lub nieprzestrzegania obowiązujących przepisów i taryf,
- 2) niedopełnienia obowiązków określonych w § 15 pkt 2 i 3.

3. Osobie fizycznej — oprócz przypadków wymienionych w ust. 1 i 2 — zezwolenie może być cofnięte również w razie:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z chęci zysku popełnione w związku z prowadzoną działalnością spedycyjną lub
- 2) ukarania co najmniej trzykrotnie za wykroczenia popełnione w związku z prowadzoną działalnością spedycyjną, lub

3) skazania prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo skarbowe przewidziane w ustawie karnej skarbowej z dnia 13 kwietnia 1960 r. (Dz. U. z 1960 r. Nr 21, poz. 123 i z 1963 r. Nr 28, poz. 167), lub

4) zalegania przez okres dłuższy niż 3 miesiące z zapłatą prawomocnie ustalonych należności podatkowych z tytułu prowadzenia spedycji lub w uiszczaniu rat w spłacie prawomocnie ustalonych należności podatkowych, gdy należności te zostały rozłożone na raty, albo w razie ukarania prawomocnym orzeczeniem za nieprowadzenie wbrew obowiązkowi lub nierzetelne prowadzenie ksiąg handlowych lub podatkowych.

§ 17. 1. Cofnięcie zezwolenia na prowadzenie spedycji krajowej jednostkom gospodarki uspołecznionej w przypadku określonym w § 16 ust. 1 może być dokonane tylko po pisemnym uprzedzeniu, z tym że:

- 1) jeżeli uprzedzenie nastąpi w pierwszej połowie roku kalendarzowego — zezwolenie może być cofnięte z końcem tego roku;
- 2) jeżeli uprzedzenie nastąpi w drugiej połowie roku kalendarzowego — zezwolenie może być cofnięte dopiero z końcem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym dokonano uprzedzenia.

2. Cofnięcie zezwolenia na prowadzenie spedycji krajowej osobom fizycznym w przypadkach określonych w § 16 ust. 1 może nastąpić tylko po upływie sześciu miesięcy od dnia pisemnego uprzedzenia.

§ 18. Wzory druków i formularzy, stosowanych w sprawach zezwoleń na prowadzenie spedycji krajowej ustali Minister Komunikacji.

Rozdział 4.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 19. 1. Jednostki (osoby) prowadzące spedycję w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia obowiązane są w terminie trzech miesięcy od tej daty wystąpić o udzielenie zezwolenia w trybie określonym w rozporządzeniu lub w tym terminie zaniechać prowadzenia spedycji.

2. Jednostki gospodarki uspołecznionej, które na wniosek złożony stosownie do przepisu ust. 1 otrzymają decyzję odmawiającą udzielenia zezwolenia, obowiązane są zaniechać prowadzenia spedycji, z tym że:

- 1) jeżeli decyzja odmawiająca udzielenia zezwolenia zostanie doręczona w pierwszej połowie roku kalendarzowego — zaniechanie prowadzenia spedycji powinno nastąpić z końcem tego roku;
- 2) jeżeli decyzja (pkt 1) zostanie doręczona w drugiej połowie roku kalendarzowego — prowadzenia spedycji należy zaniechać z końcem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym doręczono decyzję.

3. Osoby fizyczne i osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej, które na wniosek złożony stosownie do przepisu ust. 1 otrzymają decyzję odmawiającą udzielenia zezwolenia, obowiązane są zaniechać prowadzenia spedycji w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym doręczono im wymienioną decyzję.

§ 20. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” oraz do przedsiębiorstw żeglugi śródlądowej. Prowadzenie spedycji krajowej przez te przedsiębiorstwa normują odrębne przepisy.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Komunikacji: P. Lewiński